

Kniha: Máj

Autor: Karel Hynek Mácha

Rozbor přidal(a): Sašenka

Vloženo na: [Studijni-svet.cz](http://studijni-svet.cz)

Autor - Karel Hynek Mácha

Byl český básník, prozaik a zakladatel moderní české poezie. Narodil se jako Ignác Mácha v domě U Bílého orla na Malé straně. Máchův otec byl mlynářský tovaryš, voják a později majitel krupařského krámků. Máchova matka pocházela z rodu českých hudebníků. Mácha byl samotářem, který rád cestoval. Chodil vždy pěšky a místa, která navštívil, se objevují v jeho dílech. Jeho prvním dílem byly německy psané básně *Versuche des Ignac Macha*. Studoval filozofickou fakultu, kde se seznámil s Jungmannem. Chodil k němu na soukromé hodiny. Během té doby si zamiloval češtinu. Jednou Jungmannovi donesl své dílo *Svatý Ivan*. Ten z něj byl tak unešen, že ho nechal otisknout. V té době se zamiloval do Márinky Stichové. Podle ní vzniklo dílo *Márinka*. Láska nebyla opětována. Nakonec si chtěl vzít Eleanoru Šomkovou. Ke svatbě bohužel nedošlo, jelikož Mácha zemřel 2 týdny před ní. Eleanora to neměla v tomto vztahu vůbec jednoduché.

Další autorova díla:

Cikáni, Pout' Krkonošská, Márinka

Máj

Žánr

lyricko-epická báseň

Bližší zařazení

- vydáno 1836 vlastním nákladem Máchy
- romantismus
- národní obrození
- další autoři: Josef Kajetán Tyl

Karel Sabina

Václav Kliment Klicpera

Charakteristika díla

- inspirováno skutečnou událostí
- věnováno pekaři Hynku Kommovi
- psáno jambickým veršem
- založeno na protikladech, barvách a básnických přívlastcích
- má jít o oslavu jarní přírody
- autobiografické prvky
- 3 tragédie: obžaloba společnosti

Jarmila

Vilém

- vrstevníci Máchy byli z díla nadšeni, kritiky odsuzováno

Hlavní postavy

Vilém – zamilován do Jarmily, loupežník, zabije svého otce i když o tom neví, typický romantický

hrdina, pomstychtivý, bouří se proti společnosti

Jarmila – dobrá kurva, čeká na Viléma a když zjistí co způsobila tak se zabije

Hynek – sám autor, zamyšlený, ztotožňuje se s Vilémem

Doba děje

nejspíš 18. století (v roce 1774 se stala událost podle které Mácha dílo napsal)

Místo děje

krajina Doks pod Bezdězem, u Máchova jezera

Tématický plán

Celkové téma: obžaloba společnosti

Hlavní téma: Vilémův zločin a jeho potrestání

Vedlejší téma: loučení Viléma s přírodou

Kompoziční plán

počet částí: 4 zpěvy

- oslava přírody proti tragédii Jarmily
- oslava přírody proti době do popravky Viléma
- vrchol, lidský osud, vzpomínky na dětství
- závěr – ztotožnění autora s hrdinou po sedmi letech

2 intermezza

- popraviště, sbor duchů čeká na Viléma
- příroda, žalozpěv loupežníků nad ztrátou vůdce

postup: chronologický

retrospektivní ve vzpomínkových pasážích

er forma + ich forma (v závěru)

Jazykový plán

Jazyk

spisovný, básnický, archaický, knižní

Věty

krátké věty i souvětí

Figury a tropy

epiteton konstans – bělavé páry, bledá tvář luny

epiteton ornans – růžový večer, jezero hladké

přirovnání – co slzy lásky

oxymorón – mrtvé milenky cit

metonymie – hrdliččin zval ku lásce hlas

gradace – temná je noc, temnější mě nastává